

ЦРНСВх - № 56/06.02.14

СТ А Н О В И Щ Е

Върху дисертационния труд за присъждане на образователната и
научна степен „Доктор”

Тема: Нови подходи в обучението по волейбол за студенти от
профилирани групи на Технически университет - София

Докторант: Милена Милкова Лазарова

Рецензент: Проф. Давид Велчев Давидов, ДН

I. Актуалност на темата.

Волейболът е безспорен социален феномен. Той убедително демонстрира мисията на спорта щедро да дарява на хората здраве, духовни, социални и морални добродетели. Тази функция на волейбола задължава най-вече специалистите да създават предпоставки за активно участие в различните спортни мероприятия на все по-широки слоеве от населението. Много важна в това отношение е ролята на учебния предмет „Физическо възпитание и спорт” във Висшите училища / ВУ /. Той формира отношение и потребност от двигателна активност у високо квалифицираните специалисти, които се реализират в най-горните нива на професионалната йерархия и тяхното поведение неизбежно се отразява на околните. Ето защо изборът на тема по този значим социален проблем от докторантката и нейния научен ръководител заслужава висока оценка.

II. Данни за докторантката.

Милена Лазарова завършва средно образование през 1999 година със специалност „Предпечатна подготовка”, а висше образование през 2004 година в НСА „В. Левски”. Придобитите

специалности в бакалаврската степен са „Учител по физическо възпитание” и „Треньор по волейбол”. През 2005 година придобива втората образователна степен „Магистър” в Програмата „Спортна анимация в туризма”. Докторантката е била състезател по волейбол във ВК „Левски”, ВК „Славия”, ВК „Локомотив” и ВК „НСА В. Левски”. През периода от 2003 до 2008 година е била учител по физическо възпитание в столични училища, преподавател по физическо възпитание в Технически университет - София / ТУ / и треньор по волейбол на отбори в различни възрастови групи. Участвала е в научни и научно-популярни форуми, има придобити сертификати за съдия по волейбол.

III. Реализация предмета на изследването.

Докторантката разработва методично концепцията за предстоящото изследване и неговата конкретна организация. Теоретическата обосновка на концепцията се базира върху информацията от достъпните литературни източници. Обобщаващото заключение е, че управлението на спортно-педагогическия процес във висшите училища не функционира пълноценно, защото Учебния план и Учебната програма не предвиждат периодична и заключителна оценка на знанията и уменията на студентите. Това, на този етап, прави незъможно прилагането на Европейската система за трансфер на кредити.

Втората опорна точка на концепцията е проучването опыта в работата по физическо възпитание и спорт във ВУ. В публикациите, отразяващи спортно-педагогическата практика М. Лазарова търси диалектичното единство между осмислянето на теоретическите постановки и практическите знания и умения за преподаването.

Добре изяснената концепция логически води до сполучливо характеризирание и формулиране на предмета и обекта на изследване.

Целта и задачите изцяло са насочени към удовлетворяване на концепцията.

Процедурната част е разработена компетентно. Използваният инструментариум е подходящ. Моделът на анкетните карти за преподавателите и студентите съдържа въпроси, осигуряващи информация за състоянието и динамиката на основните измерения на темата. Всички въпроси и отговорите към тях имат еднозначна определеност и са насочени към получаване на пряк отговор от анкетираните. Закритият характер на въпросите и многостепенната скала на отговорите са добра основа за надеждността на резултатите.

Променливите величини и показателите, осигуряващи количествената информация са определени правилно. Методиката на изследване, организацията и провеждането на педагогическия експеримент, етапите на работа, обработката на данните, тяхното представяне и обсъждане трасират пътя за разкриване същността на промените, за постигане на формулираната цел.

Разработената **„Методика на обучение по волейбол за студенти без спортна специализация”** е безспорно приносно постижение на докторантката. Тя определя съдържанието, структурата и технологията на учебния процес. В него приоритет е даден на цялостния и игрови методи на работа. Приложеното в педагогическия експеримент съдържание е представено прегледно в Приложение № 3 на дисертационния труд. В него са определени философията, целта, задачите, етапите и алгоритмите на обучение и усъвършенстване по волейбол. **Всичко това е не само дръзновен, иновационен опит за рационализиране на работата по физическо възпитание във ВУ, но и провокация, пример за разработване на аналогични учебни програми по други видове спорт.**

Използваните статистически методи са подходящо употребени за обработка на разнообразната по характер емпирична, количествена информация. Обсъждането на резултатите е придружено от таблично и графично представяне. Таблиците подпомагат анализа, защото съдържат пълни статистически данни за всички величини. Тяхното разполагане, обаче, в текста не винаги е подходящо. Още повече, че в случая, почти винаги те са съпроводени с графики, илюстриращи в уплътнен вид настъпилите промени в наблюдаваните показатели.

Анализът на резултатите е извършен на две равнища – описателен и причинно-следствен. В изложението преобладава описателният анализ. По-пестелива е качествената интерпретация на количествените параметри. **Трябва да подчертая, обаче, че докторантката показва умение да интерполира, вербално логиката очертана от статистическите параметри, да потърси интелектуалното съдържание в тях, да обобщи и формулира, експертно, вероятните причини за промените.**

Впечатлява заключението на М. Лазарова, че съдържанието, условията и организацията на работа по „Физическо възпитание и спорт” в ТУ не съдействат, в достатъчна степен, за формиране на позитивно отношение и потребност от двигателна активност у бъдещите инженери.

Направените обобщения и изводи произтичат от резултатите в проведеното изследване. Авторефератът отразява основните положения на дисертационния труд. Представени са копия от една публикация в Сп. „Спорт и наука” и доклади от две участия в научни конференции в Благоевград и Велико Търново.

IV. По-съществени приноси на дисертационния труд са:

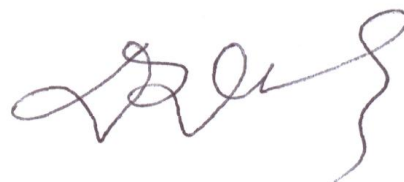
1. Проучена е значителна по обем литература, посветена на Физическото възпитание и спорт във ВУ.

2. Разработена е методика за обучение по волейбол на студенти без спортна специализация.
3. Проведен е добре подготвен педагогически експеримент. Доказана е ефективността на разработената методика в ТУ - София.
4. Обоснована е необходимостта от усъвършенстване на Учебния план и Учебната програма по физическо възпитание във ВУ.
5. Разработена е система за оценка на практикуващите волейбол студенти по различните наблюдавани показатели.
6. Разкрити са перспективи за усъвършенстване методиката на преподаване на студентите по други спортни дисциплини.

З а к л ю ч е н и е

Обсъжданият дисертационен труд отговаря на изискванията на Правилника за придобиване на научни степени в НСА „В. Левски”. Той съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос към теорията и практиката. Чрез неговото разработване докторантката показва, че има теоретични знания и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Предлагам, с убеденост, на уважаемото научно жури да присъди на Милена Милкова Лазарова образователната и научна степен „Доктор”

София, 05.02.2014 г.

Проф. Давид Давидов, ДН